

To: Groep PG-CI medewerkers[5.1.2e@minvws.nl]
 From: 5.1.2e, 5.1.2e, 5.1.2e, 5.1.2e (5.1.2e)
 Sent: Thur 3/25/2021 11:16:47 AM
 Subject: schatting aantal levens gered door COVID-maatregelen
 Received: Thur 3/25/2021 11:16:49 AM
[van Asten Excess Deaths Influenza and Sars-Cov-2 Emerg Inf Dis2021.pdf](#)

Hoi allen,

Van een ex-collega van mij van het RIVM, 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e, verscheen vorige maand een artikel waarin een schatting wordt gemaakt van het aantal doden dat vermeden is door alle COVID-maatregelen. Zij komt op 134.000 doden die zouden zijn gevallen zonder controle maatregelen, tot juni 2020.

Dat is een enorm aantal, de moeite waard om dit even met jullie te delen dacht ik! Daar doen we (nouja PDC) het voor.

Zie het stukje hierover: (artikel, pag 415): **Estimated Potential COVID-19 Deaths without Control Measures**

Afgelopen zaterdag stond er een leuke column in de Volkskrant hierover, waar 5.1.2e ook voor werd geïnterviewd.

COLUMNKEULEMANS IN QUARANTINE

Hoeveel levens heeft een jaar lockdown eigenlijk gered?

maart 2021

15

Op straat lieten mensen zich vallen op de grond, in de hoop op een ambulance. In de ziekenhuizen lagen de [gangen vol doodzieke patiënten](#), vaak zelfs gewoon op de vloer. En in een van de ziekenhuizen had een bezoeker stiekem een zaal gefilmd: het lag er vol doden, men had de ruimte ingericht als geïmproviseerd mortuarium.

Zo ijzingwekkend was het, begin vorig jaar. In Wuhan, vlak voordat men er als laatste redmiddel iets inzette wat we nog niet kenden: een 'lockdown', een volledige stop op het openbare leven. Deze week is het een jaar geleden dat ook wij in lockdown gingen, onwennig, nerveus, en voorzien van stápels wc-papier.

WATCH: Video shows the situation at a hospital at the epicenter of the coronavirus outbreak; it has now been removed from China's social media platform pic.twitter.com/uC5QYY9Z0a

— BNO News (@BNOnews) 24 januari 2020

Inmiddels, een jaar later, waait die wind wel even anders. Woensdag, op verkiezingsdag, zullen enkele honderdduizenden mensen stemmen op een partij die beweert dat covid-19 [niet dodelijker is dan seizoensgriep](#). En op het internet, de enige plek waar we 's avonds na negenen nog wél heen kunnen, is het geluid dat lockdowns meer kwaad dan goed doen haast salonfähig geworden.

Alsof die maatregelen er voor de lol zijn en er een soort parallelle werkelijkheid bestaat waarin we onbekommerd naar het terras gaan en het leven zijn oude beloop heeft. Een denkfout. We zouden het virus tegenkomen.

Ik blader door [een onderzoek dat net verscheen](#) in vakblad *Emerging Infectious Diseases*. Samen met tien onderzoekers, verbonden aan het RIVM en het Centraal Bureau voor de Statistiek, becijfert epidemioloog 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e daarin met koel rekenwerk wat die eerste lockdown, van afgelopen lente, ons eigenlijk heeft opgeleverd. 'Een ruwe berekening', benadrukt Van Asten, als ik haar opbel.

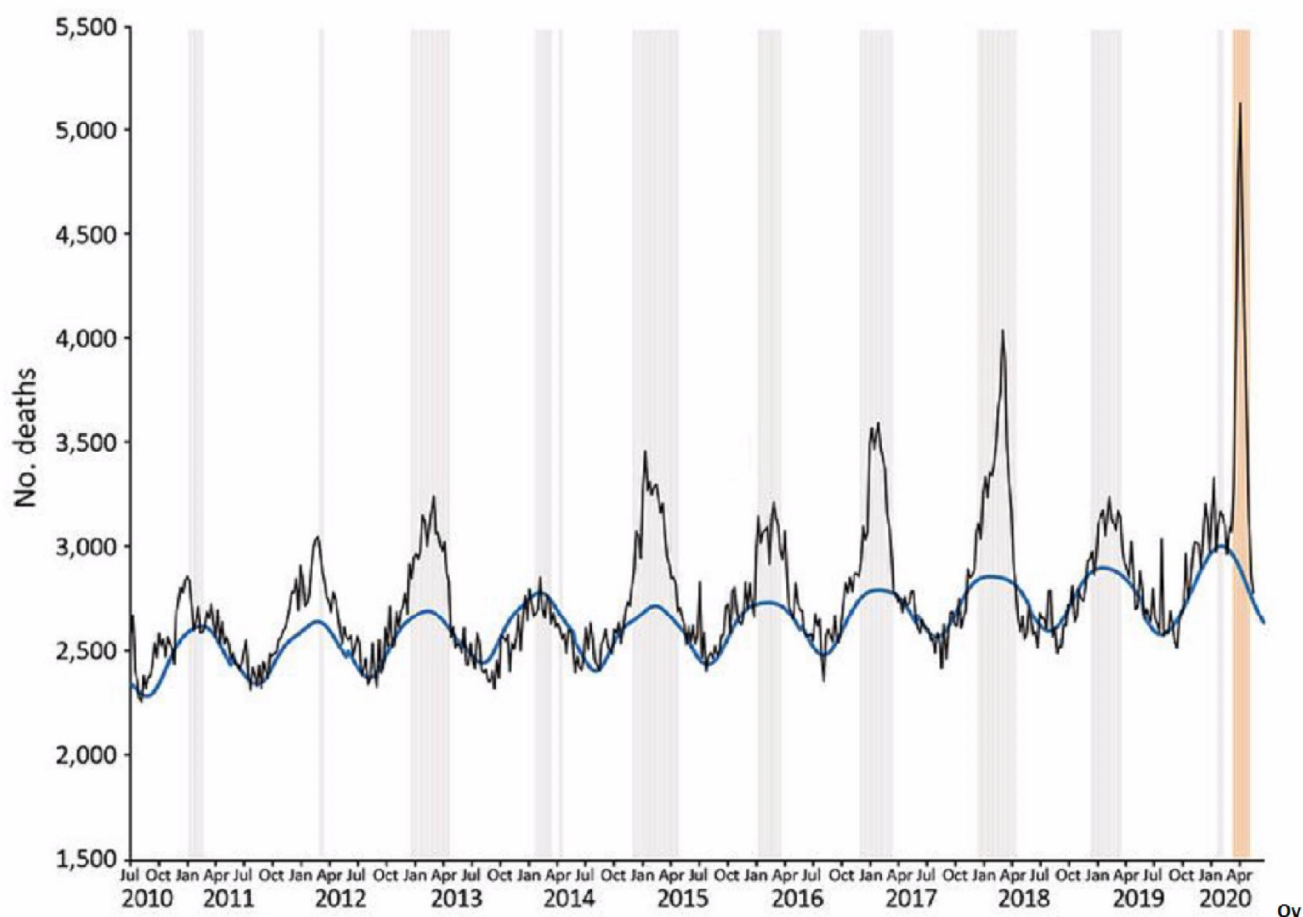
Maar toch. Uit de antistoffen in ons bloed, onderzocht door bloedbank Sanquin, blijkt dat zo'n 5,5 procent tijdens de eerste golf een infectie doormaakte. Volgens de oversterftcijfers blijkt dat er tot begin mei 9.554 mensen extra overleden. Even rekenen: 9.554 gedeeld door 5,5 procent van 17,3 miljoen inwoners, dat betekent dat het sterfterisico aan corona ongeveer 1 procent was. En dát betekent weer dat als we de epidemie hadden laten uitrazen tot ongeveer driekwart van de bevolking corona had gehad, er 134 duizend mensen zouden zijn overleden.

Honderd-vieren-dertig-duizend! Daar moet ik even op kauwen. Dat is 9/11, plus MH17, plus de Bijlmerramp, plus de vuurwerkramp van Enschede – keer veertig. Alle inwoners van een stad zo groot als Zwolle of Leiden, dood. Zeventig watersnoodrampen van 1953. Een op de ongeveer 125 mensen om ons heen.

En het is trouwens, grappig genoeg, haast precies het aantal doden waar [ikzelf op uitkwam](#) toen de lockdown begon en ik voor de aardigheid zelf aan het rekenen sloeg, op basis van de toen al bekende gegevens (ik kwam uit op 137 duizend).

Zelfs met de samenleving op slot sloeg het virus gemeen hard toe, blijkt uit Van Astens

onderzoek. Jazeker: tijdens de eerste coronagolf vielen er ongeveer net zoveel doden als tijdens de extreme griepgolf van 2018. Alleen maakt dat van covid-19 nog geen seizoensgriep. De coronagolf was twee keer zo hoog, duidelijk te zien in haar grafieken. ‘Maar juist omdat er maatregelen waren, duurde de sterftepiek veel korter’, zegt Van Asten.

ersterfte aan griep en aan corona (geel), tot mei vorig jaar. Beeld RIVM, CBS

Inmiddels staan we volgens het CBS bijna op lichte ondersterfte, alweer zo'n cijfer waarmee tegenstanders van coronamaatregelen [graag schermen](#). Want ook na een griepgolf zie je altijd ondersterfte, de kwetsbaarsten zijn kennelijk gewoon iets eerder doodgegaan. Zie je nou wel dat het niet erger was dan een griepje, een rimpeling in de sterfte die nu weer wordt gladgestreken?

Maar kijk naar die piek omhoog: ‘Dit compenseert natuurlijk op geen enkele manier de sterfte die we hebben gehad’, zegt Van Asten. ‘Bij de oversterfte zaten echt veel mensen die anders voorlopig nog niet zouden zijn overleden.’

Verleidelijk om de maatregelen de schuld te geven van alle ellende, of het chagrijn af te reageren

op de wetenschappers die de crisis begeleiden. Maar kijkt u de beelden uit Wuhan nog eens terug.
De grootste ramp is ons toch echt bespaard gebleven.

5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e

[Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport](#) | Directie Publieke Gezondheid |

Parnassusplein 5 | 2511 VX | Den Haag | Postbus 20350 | 2500 EJ | Den Haag |

5.1.2e

5.1.2e [@minvws.nl](mailto:) | www.rijksoverheid.nl |